

Εισηγητικό κείμενο για εργατικό

Του σ. Ηλία Λοΐζου

Για το εργατικό κίνημα

1. Το περσινό προσυνεδριακό κείμενο άρχιζε με την επισήμανση ότι οι πολιτικές εξελίξεις στην Ελλάδα είχαν πυροδοτήσει μία άνευ προηγουμένου επίθεση και κλιμάκωση της ταξικής αντιπαράθεσης και προσθέταμε ότι στο τέλος αυτής της μακράς σύγκρουσης τίποτε δεν θα είναι το ίδιο ούτε για τις κυρίαρχες τάξεις αλλά ούτε και για τους εργαζόμενους, τη νεολαία και γενικότερα τα λαϊκά στρώματα. Αυτές οι διαπιστώσεις σήμερα είναι κτήμα της τεράστιας πλειοψηφίας της εργατικής τάξης αλλά και πολλών άλλων κομματιών της ελληνικής κοινωνίας. Ο σκηνικό που τις επιβεβαιώνει μέχρι σήμερα είναι από τη μία η ασύλληπτη βαρβαρότητα των μέτρων από τους επάνω αλλά η όλο και μεγαλύτερη αντίσταση του παρατεταμένου κοινωνικού πολέμου από τους κάτω.

Ο Σ. Μαρκέτος στις 23\10 στην Ελευθεροτυπία σχολίαζε

“Ο ελληνικός λαός ριζοσπαστικοποιείται, ιδίως η νεολαία, και αυτό είναι το πιο ελπιδοφόρο που συμβαίνει γύρω μας. Φανταστείτε τη μαζική κινητοποίηση από το ξέσπασμα της κρίσης έως σήμερα, είναι μια σειρά από κύματα, καθώς περνούν οι εβδομάδες, αυτά τα κύματα γίνονται ολοένα πιο πυκνά και βαθιά, διαρκούν περισσότερο, πηγαίνουν υψηλότερα και τα μεσοδιαστήματα μεταξύ τους είναι συντομότερα. Υπάρχουν διακυμάνσεις βέβαια, αλλά η συνισταμένη τους σταθερά δείχνει πάνω. Ο λαός ξυπνά, αφουγκράζεται, ζητά, αγωνίζεται, αυτή η μαζική κινητοποίηση ξεκίνησε από τα κάτω, και ενάντια σε όλα τα κοινοβουλευτικά κόμματα, που δεν την ενίσχυσαν αλλά τη φοβήθηκαν. Δυστυχώς και εκείνα της αριστεράς. Ο ελληνικός λαός αφήνει πίσω τις ηγεσίες του. Ο παράλογος φόβος που του καλλιεργούν τα παπαγαλάκια των ΜΜΕ σπάει”.

2. Μετά την 48ωρη γενική απεργία στις 19-20\10\2011 επιβεβαιώνεται ότι ο παρατεταμένος κοινωνικός πόλεμος που διεξάγει ο απλός κόσμος μπαίνει σε μια νέα φάση με καινούργια ποιοτικά χαρακτηριστικά. Ο όγκος των διαδηλώσεων, η πανελλαδική τους διάχυση, το εύρος της κοινωνικής σύνθεσης των συμμετεχόντων (μισθωτοί, άνεργοι, νεολαία, μικρομεσαίοι, συνταξιούχοι) αλλά και η προετοιμασία του διήμερου από ένα ολόκληρο φάσμα δράσεων και κινητοποιήσεων, καταλήψεις δημοσίων κτηρίων, άρνηση εργασίας σε νευραλγικούς τομείς του δημοσίου, υβριδική αμφισβήτηση του διευθυντικού δικαιώματος στο ελληνικό κράτος, πρωτοβουλίες άρνησης πληρωμής των χαρατσιών, πολυήμερες απεργίες ολόκληρων κλάδων, συνέθεταν την εικόνα ενός ανοδικού εργατικού κινήματος με ισχυρές εφεδρείες και πλειοψηφικά στηρίγματα στο κοινωνικό σώμα. Για να το πούμε διαφορετικά άρχισε να συνενώνεται η διαμαρτυρία των πλατειών με το οργανωμένο εργατικό κίνημα. Μέσα από αυτό το διήμερο το σκηνικό είχε στηθεί για το ξέσπασμα στις 28\10 όπου οι επίσημοι εκπρόσωποι του αστικού κράτους διώχτηκαν από τις εξέδρες των επισήμων. Εμπροσθοφυλακή όλης αυτής της κατάστασης του αυθόρμητου είναι συνδικάτα, πρωτοβουλίες δεν πληρώνω, άνεργοι και νεολαίοι. Όλα αυτά δείχνουν ότι σε συμβολικό τουλάχιστον επίπεδο έχει κατακτηθεί από ευρύτερα στρώματα της κοινωνίας μια αντίληψη που χονδρικά μπορεί να περιγραφεί ως εξής: ή εμείς ή αυτοί, αν δεν τους διώξουμε θα πεινάσουμε, θα υποφέρουμε για πράγματα που εμείς δεν δημιουργήσαμε.
3. Κάτω από αυτές τις συνθήκες φαίνεται ελάχιστα πιθανό να ξαναγυρίσει στην κύτη του το ορμητικό αυτό ποτάμι ή να καναλιζαριστεί εύκολα από μια κυβέρνηση ΝΔ-ΠΑΣΟΚ-ΛΑΟΣ και άλλων προθύμων, παρά το αρχικό μούδιασμα των πρώτων ημερών. Μπορεί ο ΓΑΠ να μην είναι πλέον πρωθυπουργός, αλλά οι επιθέσεις στους εργαζόμενους, μικρομεσαίους και

συνταξιούχους θα συνεχιστούν με μεγαλύτερη αγριότητα. Στο περσινό κείμενο κλείναμε με την επισήμανση ότι ο πρώτος γύρος τελείωνε με κοινωνική ήττα του κινήματος αλλά με τρομακτική πολιτική αποδυνάμωση της κυβέρνησης. Όλο το προηγούμενο διάστημα αυτό το έργο συντελέστηκε. Δεν υπήρξε πουθενά νίκη, εκτός ίσως από το στραπάτσο που δέχτηκε η κυβέρνηση στην Κερατέα, στους 300 απεργούς πείνας μετανάστες και από το κίνημα δεν πληρώνω. Σε αυτό το διάστημα η κρίση νομιμοποίησης της κυβέρνησης έπαιρνε μορφή χιονοστιβάδας. Το φαινόμενο αυτό έφτασε μετά την άνοιξη να χαρακτηρίζεται από αστούς αναλυτές ως μεταρρυθμιστική κόπωση της κυβέρνησης, ενώ στην πραγματικότητα ήταν οι συνεχόμενες απεργιακές κινητοποιήσεις σχεδόν κάθε 15 ημέρες που προκαλούσαν ανησυχία και φόβο. Η εργατική αντίσταση αποδείχτηκε πιο δυνατή από όσο νόμιζαν και πριόνισε την οποιαδήποτε κοινωνική συναίνεση που υπήρχε τον πρώτο καιρό της κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ. Στην ουσία ο απολογισμός είναι εκπληκτικός: 13-14 γενικές απεργίες, στο τελευταίο 6μηνο, 2 48ωρες, δεκάδες κλαδικές απεργίες πολλές από τις οποίες ήταν πολυήμερες. Ουσιαστικά λίγες ήταν οι ημέρες που τουλάχιστον στην Αθήνα δεν υπήρχε απεργία ή στάση ή συλλαλητήριο. Δεν υπήρχε οργανωμένος εργασιακός χώρος που να μη βγήκε αυτό το διάστημα σε απεργία. Κάθε κυβερνητικό βήμα για την υλοποίηση των μέτρων των αλληπάλληλων μνημονίων έβρισκε μπροστά του τις εργατικές αντιστάσεις (Νοσοκομεία, ΜΜΕ, Δήμοι, φορηγατζήδες, λιμάνια, μέσα μαζικής μεταφοράς, ταξιτζήδες, ΓΕΝΟΠ κλπ) πολλές φορές κόντρα και σε επιστρατεύσεις.

4. Την άνοιξη του 2011, πριν τις 15 Ιούνη και την πρώτη 48ωρη, αλλά και πριν τις καταλήψεις των πλατειών, είχαμε μπαράζ από απεργιακούς αγώνες που κάθε φορά η συνδικαλιστική γραφειοκρατία έτρεχε να τους κλείσει, όχι χωρίς κόπο στα αλήθεια. Μέσα σε αυτό το διάστημα είχαμε την αποχώρηση της ΠΑΣΚΕ- ΟΤΑ από το ΠΑΣΟΚ, γεγονός που έχει τη σημασία του καθόσον ελέγχει με 69% την ομοσπονδία στους Δήμους, ενώ μόλις πριν ένα χρόνο είχε δώσει σαφή στήριξη στην κυβέρνηση στο θέμα της Καλλικρατικής μεταρρύθμισης. Τώρα διαδήλωνε με πανώ που έγραφε "Μια νύχτα μαγική σαν την Αργεντινή" απειλώντας την κυβέρνηση ότι θα φύγει με ελικόπτερο. Η κατάληψη του Δημαρχείου της Αθήνας έδειξε ότι ακόμη και τμήματα εργαζόμενων που μικρή σχέση είχαν με την αριστερά ή τον συνδικαλισμό έκαναν προχωρήματα μπροστά. Είχαμε επίσης τις απεργίες στα ΜΜΕ, με κορύφωση την 4ημερη 7-10 Απρίλη και τις προσπάθειες που έγιναν από τα κάτω για να οργανωθεί με περιφρούρηση στα μαγαζιά. Κομμάτι αυτών των κινηματικών διαδικασιών είναι και το πολιτικό προχώρημα στις εκλογές της ΕΣΗΕΑ, όπου η παράταξη του Σόμπολου κατέρρευσε με παράλληλη ενίσχυση της αριστεράς και ειδικά της αντικαπιταλιστικής πτέρυγας "Πρωτοβουλία Ανατροπής". Αυτό το διάστημα σε όλες τις εφημερίδες έγιναν σκληρότατες συγκρούσεις, απολύσεις, μη καταβολές δεδουλευμένων, κλεισίματα εφημερίδων, ραδιοσταθμών, αντιστάσεις στις οποίες σύντροφοί μας της επαναστατικής αριστεράς διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο. Στον ΗΣΑΠ και το ΜΕΤΡΟ κομμάτια της ηγεσίας (Σταματόπουλος) επαναλάμβαναν συνέχεια την πρόταση για απεργία διαρκείας σε όλα τα Μέσα μαζικής μεταφοράς.

Η κοινή απεργία στις 9 Ιούνη των ΔΕΚΟ έπαιξε το ρόλο της γέφυρας ανάμεσα σε προηγούμενες κινητοποιήσεις και σε ό,τι ακολούθησε, έγινε κέντρο για μια σειρά χώρους και με τις στάσεις εργασίας της ΑΔΕΔΥ μετατράπηκε σε μίνι πανεργατική. Η ομοσπονδία εργαζόμενων στα ταχυδρομεία (ΠΟΣΤ) κινητοποίησε πανελλαδικά τα σωματεία εκείνη την ημέρα, επίσης οι εργαζόμενοι στο Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο, οι λιμενεργάτες Πειραιά, οι φορτοεκφορτωτές Ελευσίνας, οι εργαζόμενοι στον ΟΠΑΠ, οι εργαζόμενοι της ΕΒΟ ΠΥΡΚΑΛ με κυρίαρχο σύνθημα "Κρατάμε το λιμάνι, κρατάμε τη ΔΕΗ, πουλάμε το μπουρδέλο που λέγεται Βουλή". Η δύναμη της κινητοποίησης έπαιξε ρόλο ώστε 2 μέρες μετά η ΓΕΝΟΠ ΔΕΗ να αποφασίσει την κήρυξη απεργίας διαρκείας (επαναλαμβανόμενες 48ωρες).

5. Υπάρχει μια εξήγηση για όλες αυτές τις διαθέσεις του κόσμου της βάσης των συνδικάτων: από τη μία οι διαθέσεις των ηγεσιών να περιοριστούν στα απολύτως αναγκαία (στάση εργασίας, 24ωρες) έχει περιοριστεί λόγω της αγριότητας της επίθεσης της κυβέρνησης, από την άλλη όλο και περισσότερος κόσμος αντιλαμβάνεται ότι κινδυνεύει η επιβίωσή του με αποτέλεσμα να είναι πιο δεκτικός στις προτάσεις του πιο δυναμικού κομματιού του κινήματος, ειδικότερα στις προτάσεις των συνδικαλιστών των συσπειρώσεων. Απορρίπτουμε επιχειρήματα του είδους ότι οι κινητοποιήσεις οφείλονται στην υπεράσπιση των προνομίων των πιο καλοπληρωμένων κομματιών των εργαζόμενων. Γνωρίζουμε ότι οι μισθοί καθορίζονται από τις τάσεις εξέλιξης της ανεργίας, το σημείο που βρίσκεται ο οικονομικός κύκλος, από το βαθμό οργάνωσης των εργαζόμενων και από ηθικό-ιστορικούς παράγοντες. Επιπρόσθετα στη σημερινή περίοδο αγωνίζονται και ενάντια στο ξεπούλημα της δημόσιας περιουσίας, που αν τυχόν συμβεί θα έχει δραματικές επιπτώσεις όχι μόνο για την αύξηση της ανεργίας, αλλά και τον υπερδιπλασιασμό του κόστους των δημόσιων υπηρεσιών για τους εργαζόμενους.
6. Οι αναφερόμενες κινητοποιήσεις, η κατάληψη της πλατείας Συντάγματος και άλλων πλατειών ανά την επικράτεια συνετέλεσαν στην παραπέρα ανάπτυξη της πολιτικής και κοινωνικής συνείδησης, προκάλεσαν ταραχή στους από τα πάνω και έδωσαν θάρρος και προοπτική στους από κάτω. Στις 15 Ιούνη ο ΓΑΠ εκλιπαρούσε τον Σαμαρά να συγκυβερνήσουν για να μοιραστεί τη φθορά που έβλεπε να έρχεται και είναι βέβαιο ότι διαισθάνονταν αμφότεροι ότι τους χωρίζει άβυσσος από τις επιθυμίες των εργαζόμενων. Γι' αυτό και η Ν.Δ παρά τις πιέσεις τότε δεν υπέκυψε, αντιλαμβανόμενη ότι θα πλήρωνε σοβαρό πολιτικό τίμημα.
7. Για εβδομάδες η κυβερνητική προπαγάνδα προσπαθούσε ανεπιτυχώς να βάλει σφήνα ανάμεσα στους αγανακτισμένους της πλατείας και τα συνδικάτα, που υποτίθεται ότι εκτός από αδύνατα ήταν και ξεπερασμένα. Μέσα σε ηλεκτρισμένη ατμόσφαιρα συνεδρίασε η διοίκηση της ΓΣΕΕ 2 ημέρες μετά τις 15/6. Οι αρχικές ιδέες για μια κινητοποίηση στις 21 του μήνα και μετά ραντεβού στη ΔΕΘ είχαν ξεπεραστεί, η πρόταση για 48ωρη που κατατέθηκε από τον Φωτόπουλο πέρασε με την στήριξη της αριστεράς και της ΔΑΚΕ που έκανε την ανάγκη φιλοτιμία. Οι πιέσεις του κόσμου της βάσης ήταν καθοριστικές για αυτή την εξέλιξη, υπάρχουν πολλά παραδείγματα που συνηγορούν σε αυτό. Η ΠΟΕ ΟΤΑ έκανε 3 συνεδριάσεις για να αποφασίσει τη συμβολική κατάληψη 5 Δημαρχείων, χρειάστηκε η πίεση των συνδικαλιστών της άκρας αριστεράς αλλά και η επίδραση του κινήματος των πλατειών για να αποφασίσει την κατάληψη όλων των Δημαρχείων, γεγονός που έδωσε και δίνει τη δυνατότητα να δημιουργηθούν πραγματικά κέντρα αντίστασης στις γειτονίες ενάντια στις επιθέσεις της κυβέρνησης, αφού σε κάθε γειτονιά υπάρχουν σχολεία, νοσοκομεία, ΙΚΑ, ΔΕΚΟ των οποίων οι εργαζόμενοι έχουν τα ίδια προβλήματα με εκείνα των εργαζόμενων στους Δήμους. Μπορούν ακόμα πιο εύκολα να γίνουν κέντρα αγώνα μαζί με μαθητές, φοιτητές, ανέργους και συνταξιούχους που ξεσηκώνονται. Είναι χαρακτηριστικό ότι στο Ν. Ηράκλειο οι σ. της ΑΝΤΑΡΣΥΑ πήραν την πρωτοβουλία να καλέσουν στην κατάληψη του Δημαρχείου τη λαϊκή Συνέλευση της περιοχής τους και μίλησαν στο ραδιοφωνικό σταθμό 9,41 σε μια προοπτική προετοιμασίας της 48ωρης. Η εικόνα των πανεργατικών στις 15 αλλά και στις 28-29 ήταν μάλλον δεδομένη.
8. Μπορεί τα ΜΜΕ να αντιπαρέθεταν το κίνημα των πλατειών ενάντια στα συνδικάτα, και τα κόμματα και πολλούς να τρώμαζε το πάνω μέρος της πλατείας, αλλά πρέπει να γνωρίζουμε ότι καθαρό κίνημα δεν υπάρχει και ότι είναι ανάγκη να κινούμαστε παντού προπαγανδίζοντας και ζυμώνοντας τις θέσεις μας και λαμβάνοντας πάντα υπόψη το επίπεδο συνείδησης των μαζών. Πάντως, παρά τη συμπάθεια των κονδυλοφόρων, για τις πλατείες δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι το ΒΗΜΑΓΚΑΖΙΝΟ την πρώτη των κινητοποιήσεων έγραφε ότι στην Ελλάδα δεν θα πρέπει να μας ενθουσιάζουν διαδηλώσεις όπως εκείνες στην Μ. Ανατολή και την Ισπανία, γιατί στην Ελλάδα δεν έλειψαν οι διαδηλώσεις, οι

καταλήψεις, οι απεργίες και αργά η γρήγορα το κίνημα των πλατειών θα καθοριστεί από αυτό το παρελθόν. Πράγματι, το κίνημα των πλατειών ήλθε να συμπληρώσει και να κλιμακώσει μια αλυσίδα αγώνων που βρίσκονταν σε εξέλιξη. Τα μηνύματα από την Ταχρίρ έφθασαν στην Ελλάδα και δεν έπεσαν σε ξερό έδαφος. Όλο το προηγούμενο διάστημα τα συνθήματα των απεργιών είχαν προετοιμάσει αυτό το έδαφος. Το ερώτημα που απασχολούσε τον κόσμο ήταν τι μπορούσε να γίνει πέρα από τις γενικές απεργίες και με δεδομένη την τροχοπέδη των συνδικαλιστικών ηγεσιών, η πλατεία Ταχρίρ και η πλατεία του ήλιου στην Ισπανία προσέφεραν μια απάντηση. Χρειαζόμαστε παρατεταμένο και σε διάρκεια αγώνα, έλεγε πολύς κόσμος. Το Σύνταγμα προέκυψε στην αναζήτηση του παραπάνω και γι' αυτό έπεσαν έξω όσοι έβλεπαν αντιπαραθέσεις του νέου κινήματος των πλατειών με το παλιό κίνημα των συνδικάτων και της αριστεράς.

Υπάρχει και μία άλλη συνεισφορά του κινήματος των πλατειών. Από το 2010 οι εργαζόμενοι έδιναν τεράστιες μάχες, αντιμετωπίζοντας συνδικαλιστικές ηγεσίες που έλεγαν πως δεν μπορεί να υπάρξει κλιμάκωση επειδή ο κόσμος δεν ήταν έτοιμος να υποστεί το κόστος περισσότερων απεργιών και το κοινωνικό σύνολο δεν θα δώσει την υποστήριξή του. Άλλωστε, έλεγαν, είναι γνωστή η καχυποψία του μέσου πολίτη απέναντι στους προνομιούχους του Δημοσίου όταν απεργούν. Οι πλατείες έδωσαν μια διαφορετική απάντηση, κόσμος που μπορεί να μην έχει την ευκαιρία της οργανωμένης συνδικαλιστικής δράσης, άνεργοι ή εργαζόμενοι ασυνδικαλιστικοί ήταν εκεί και στήριζαν το κίνημα, όπως έδειξε και δημοσκόπηση της Κάπα Research. Τα περί κινήματος μικροαστών και μεσαίας τάξης δεν είχαν σχέση με την ζωντανή πραγματικότητα. Η ίδια η διάρκεια του κινήματος των πλατειών, περίπου 6 εβδομάδες, η σύνδεσή του με τους απεργιακούς αγώνες, η απόκτηση εμπειρίας για το πώς αντιμετωπίζονται οι δυνάμεις καταστολής, με την υποχώρηση και την ανακατάληψη μετά από λίγο, είναι γεγονότα που συνετέλεσαν στην αλλαγή της συνείδησης και των διαθέσεων των εργαζομένων.

Κεντρικό ζήτημα στάθηκε και εδώ το ζήτημα του χρέους. Το δεν πληρώνω από σύνθημα ατομικής αντίστασης για τη μη πληρωμή του εισιτηρίου, συνδέθηκε με την πληρωμή του χρέους.

9. Η αντιπαραθεση στις συνελεύσεις δεν πήρε τη μορφή πολιτικοποιημένων ενάντια σε απολιτικοποίητους, και όσοι την είδαν με τέτοιο τρόπο έβλεπαν στατικά χωρίς να κοιτάζουν τη δυναμική. Μεγαλύτερο όμως ήταν το σφάλμα όσων συμβιβάστηκαν μια και καλή με τον υποτιθέμενο απολίτικο χαρακτήρα του κινήματος και έκρυψαν τελείως ταυτότητα και απόψεις - βέβαια αυτό δεν σημαίνει ότι όσο ευκρινέστερη ταμπέλα είχες κέρδιζες. Το αντίθετο μάλλον, ο κόσμος σε άκουγε γι' αυτά που έλεγες, για τις προτάσεις σου και όχι για την ταμπέλα σου. Οργανώσεις της αντικαπιταλιστικής αριστεράς, χωρίς συντονισμό, με λάθη και παραλείψεις προσανατολίστηκαν τελικά ορθά και συνέβαλαν με τις πρωτοβουλίες τους ώστε το κίνημα των πλατειών να αποκτήσει στοιχειώδη οργανωτική δομή, αν και οι αντεγκλήσεις μεταξύ ΣΥΡΙΖΑ - ΑΚ - ΑΝΤΑΡΣΥΑ για χειραγώγηση και καπέλωμα εκατέρωθεν δεν έλειψαν. Το ΚΚΕ και μεγάλα κομμάτια του αναρχικού χώρου υποτίμησαν το κίνημα των πλατειών και αναφέρθηκαν απαξιωτικά σε αυτό (κίνημα τσιγκολελέτα), δείχνοντας για ακόμη μια φορά και το σεχταρισμό τους, αλλά και την ιδιοκτησιακή αντίληψη που έχουν για τα κινήματα. Οι κατηγορίες του ΚΚΕ, και μάλιστα δια στόματος Κανέλη, αν οι αγανακτισμένοι θα δέχονταν μετανάστες, προδικάζοντας μια αρνητική απάντηση, έπεσαν στο κενό. Είναι αρκετά προκλητικό η εκδότρια του ΝΕΜΕΣΙΣ να κατηγορεί τους διαδηλωτές για εθνικισμό. Προφανώς έχασε την ευκαιρία να δει πολλά κομμάτια μεταναστών να συμμετέχουν στις συζητήσεις και σε αγώνα κρίκετ τέλος Ιούνη στο πάνω μέρος της πλατείας. Το γεγονός της ύπαρξης εθνικιστικών ιδεών αλλά και η ατομική παρουσία ακροδεξιών στοιχείων στην πάνω πλευρά της πλατείας δεν μπορούσε να κρύψει την πολιτική αδυναμία των ακροδεξιών ομάδων να παρέμβουν και να δώσουν τη δική τους προοπτική. Πάντως κανένα κίνημα δεν ξεσπά με καθαρές ιδέες.

10. Μετά την ψήφιση του μεσοπρόθεσμου και καθώς ένας άλλος κύκλος έκλεινε, με το όλον ΠΑΣΟΚ στη κυβέρνηση και τον Βενιζέλο σε πρώτο ρόλο, η κυβέρνηση φάνηκε να παίρνει μια ανάσα με τη συμφωνία της 21 Ιούλη για κούρεμα του ελληνικού χρέους 20%. Το Καλοκαίρι, στο θερινό τμήμα της βουλής η κυβέρνηση πέρασε τους νόμους για το μεσοπρόθεσμο, αρκετούς μάλιστα με διευρυμένη πλειοψηφία, με αποτέλεσμα η Διαμαντοπούλου να καυχιέται ότι «είναι η πρώτη φορά που νόμος για την παιδεία, περνάει από τη βουλή με τόση πλατιά συναίνεση, με την ψήφο 250 βουλευτών». Τα ΜΜΕ πανηγύριζαν για τη συγχώνευση Eurobank – Alpha bank με αραβικά κεφάλαια από το Κατάρ (που προκάλεσαν την δυσφορία της ΕΕ, με αποτέλεσμα σήμερα η ανακεφαλαιοποίηση να γίνεται με παραχώρηση κοινών μετοχών αντί για προνομιούχες, οπότε τίθεται ζήτημα μέσο - μακροπρόθεσμα απώλειας του Management για τους σημερινούς ιδιοκτήτες). Με την εκκένωση και της πλατείας δεν ήταν λίγοι οι σχολιαστές που εκτιμούσαν ότι ο ΓΑΠ ξεπέρασε τον σκόπελο. Άλλωστε ο ίδιος τότε δήλωσε ότι οι εκλογές θα γίνουν το 2013. Τον Αύγουστο, όμως, τα σύννεφα της οικονομικής κρίσης ξαναεμφανίστηκαν στα διεθνή χρηματιστήρια. Ο Βενιζέλος αρχές Σεπτέμβρη προσπάθησε να διαπραγματευτεί με την Τρόικα. Αφορμή ήταν η απαίτηση της κυβέρνησης για αναθεώρηση του ελλείμματος από 7,6% σε 8,6%. Οι λόγοι ήταν προφανείς: η επιδείνωση της ύφεσης, του χρέους και της απόκλισης στην είσπραξη των εσόδων λόγω της πολιτικής του μνημονίου. Η αναχώρηση της Τρόικας έδειξε ότι υπήρχε διάσταση απόψεων. Στα τέλη Αυγούστου το επίσημο δελτίο του γραφείου προϋπολογισμού της βουλής έκανε λόγο για πρωτοφανή δημοσιονομικό εκτροχιασμό της χώρας. Όλα τα στοιχεία, έλεγε το δελτίο, όχι μόνο έχουν ξεφύγει κατά πολύ από τους στόχους, αλλά έχουν ξεπεράσει και τα περσινά καταστροφικά επίπεδα. Η απάντηση του Βενιζέλου ήταν η απαξίωση του γραφείου και ο εξαναγκασμός τους σε παραίτηση. Κατά τον Βενιζέλο το κείμενο δεν διέθετε στοιχεία έγκυρα και ανάλογα με αντίστοιχες διεθνείς εκθέσεις. Ξέχασε να πει, όμως, ότι πολλοί από αυτούς έλεγαν ότι η Ελλάδα θα χρεοκοπήσει μέσα στο 2011.

11. Μέσα σε αυτό το σκηνικό τα περιθώρια ελιγμών ήταν μηδενικά. Στη ΔΕΘ ο Παπανδρέου και ο Βενιζέλος, περικυκλωμένοι από χιλιάδες διαδηλωτές, εξόργισαν την εργατική τάξη και τον απλό κόσμο, ο καθένας με τον τρόπο του, λέγοντας ότι στόχος τους είναι κάθε οικογένεια να έχει ένα εργαζόμενο ο ένας, και με την αναγγελία του χαρατσιού στους λογαριασμούς της ΔΕΗ ο άλλος. Έτσι, από τα μέσα Σεπτέμβρη η συνέχεια των αντιστάσεων άρχισε να περνάει αλυσιδωτά από τους φοιτητές, στους μαθητές και μετά κατέληξε στους εργατικούς χώρους και σε ανταρσίες της βάσης των συνδικάτων, που μέσα από μαζικές συνελεύσεις όχι μόνο απαιτούν κινητοποιήσεις από τις ηγεσίες τους, αλλά και προχωράνε και χωρίς αυτές με καταλήψεις σε πολλούς χώρους. Παράδειγμα οι ΟΤΑ (Αγία Παρασκευή, Ρέντη, Νέα Ιωνία, Κηφισιά, Ν. Ηράκλειο). Ταυτόχρονα, ξεκινούν συντονισμοί σωματείων, αποφασίζονται καταλήψεις επ' αόριστον σε όλους τους χώρους των Δήμων. Η πρόταση αυτή πέφτει από συνδικαλιστές της άκρας και ιδιαίτερα της ΟΚΔΕ. Έχει δουλευτεί από πέρσι στα μαζέματα των συσπειρώσεων και έχει τρομακτικά θετική αποδοχή για πολλούς λόγους: πρώτον, οι εργαζόμενοι αντιμετωπίζουν καχύποπτα τις αποσπασματικές 24 ή 48ωρες κλαδικές γιατί ξέρουν ότι πολύ εύκολα η ηγεσία θα τις κλείσει και απλώς θα επιβαρυνθεί το ήδη κομμένο εισόδημα με άλλα χαμένα μεροκάματα, δεύτερον, οι καταλήψεις των χώρων συνοδεύονται με μπλοκάρισμα όλων των δραστηριοτήτων των Δήμων, παράλληλα όμως λειτουργούν με αποφάσεις των απεργιακών εργατικών επιτροπών για δραστηριότητες κοινωνικού χαρακτήρα, δηλαδή πού θα μαζευτούν τα σκουπίδια, πού θα απεγκλωβιστούν δρόμοι από πεσμένα δένδρα, ποιος δημότης θα εξυπηρετηθεί για θέματα άμεσης ανάγκης. Αποφασίζουν λοιπόν οι εργαζόμενοι και όχι ο Διευθυντής ή ο Δήμαρχος ή οι αντιδήμαρχοι, έχουμε λοιπόν εμφάνιση υβριδικών μορφών εργατικού ελέγχου στη λειτουργία του αστικού κράτους. Τις ημέρες που ακολουθούν οι καταλήψεις επεκτείνεται και σε υπουργεία (Βιομηχανίας, Εσωτερικών, Εργασίας, Υγείας, Γενικό Λογιστήριο του κράτους, ταμείο παρακαταθηκών και δανείων), η ΕΛΣΤΑΤ προχωρά σε κατάληψη με 2 48ωρες απεργίες, μετατρέπονται σε χώρους συγκεντρώσεων τα

προαύλια των νοσοκομείων Θριάσιου, Αγλαΐας Κυριακού, Ιπποκράτιου, Αγ. Σάββα, Λαϊκού, Αττικού, και η τακτική λειτουργία τους μπλοκάρεται. Οι εργαζόμενοι στις συγκοινωνίες όλο αυτό το διάστημα παραλύουν την Αθήνα πραγματοποιώντας 24ωρες και 48ωρες, με μεγάλα κομμάτια της βάσης σε κοινά συλλαλητήρια με μηχανάκια με την ΠΟΕ ΟΤΑ. Στον ΟΣΕ συμβαίνουν τα ίδια. Οι απεργίες στα ταξί είναι αλληπάλληλες και στις 5 Οκτώβρη η συμμετοχή τους στην απεργία της ΑΔΕΔΥ είναι συγκλονιστική. Πρόκειται για τη μεγαλύτερη απεργία στην ιστορία της ΑΔΕΔΥ από άποψη συμμετοχής, καθώς επίσης και στη συγκέντρωση. Μόνο το μπλοκ της ΠΟΕ ΟΤΑ είχε πάνω από 10χιλιάδες κόσμο. Κάτω από αυτή την πίεση η αποφασισμένη για τις 19/1 24ωρη απεργία γίνεται 48ωρη, από κοινού με τη ΓΣΕΕ. Όσο πλησιάζουμε κοντά στη 48ωρη καθημερινά όλο και νέοι κλάδοι βγαίνουν σε καταλήψεις και απεργίες διαρκείας: ναυτεργάτες, εφορίες, τελωνειακοί, ΕΡΤ, ΟΤΟΕ, ΙΚΑ, Συγκοινωνίες, Οργανισμοί υπό κατάργηση του Δημοσίου, ΗΔΙΚΑ.

Στις 19 Οκτώβρη μισό εκατομμύριο θα διαδηλώσει στην Αθήνα και άλλοι τόσοι στα συλλαλητήρια στην υπόλοιπη χώρα. Η πλειοψηφία της εργατικής τάξης, σε δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, συνδικαλισμένη και ασυνδικαλιστή, θα απεργήσει παραλύοντας τη χώρα, από τις μεγάλες επιχειρήσεις μέχρι τα μικρομάγαζα στις γειτονιές. Η δυναμική είναι τόσο μεγάλη ώστε συμπαρασύρει τους μαγαζάτορες, τους ελεύθερους επαγγελματίες, τους αγρότες που κατεβαίνουν με λεωφορεία και αγροτικά από τα χωριά για να διαδηλώσουν στις πόλεις.

12.Ο απεργιακός Οκτώβρης του 2011 και η κορύφωσή του με τη 48ωρη δεν έχει κανένα ιστορικό προηγούμενο, ούτε σε μέγεθος ούτε σε ποιοτικά χαρακτηριστικά. Τα γεγονότα αυτά τσάκισαν τον ΓΑΠ και υποχρέωσε την αστική τάξη αλλά και την ΕΕ να σχηματίσουν κυβέρνηση συνεργασίας όλου του αστικού μπλοκ (ΠΑΣΟΚ, Ν.Δ, ΛΑΟΣ), αφού προηγουμένως προκάλεσε αναταραχή και στα διεθνή χρηματιστήρια με την ιδέα του Δημοψηφίσματος. Είναι απαραίτητο, πέρα από τα ποσοτικά χαρακτηριστικά των κινητοποιήσεων να μιλήσουμε και για τα νέα ποιοτικά χαρακτηριστικά που εμφανίστηκαν. Όσοι κακοπροαίρετα ή καλοπροαίρετα γκρίνιαζαν για την συμμετοχή των εργαζόμενων ή θεωρούσαν τα συνδικάτα ξεπερασμένα μάλλον διαψεύστηκαν από τον τρόπο που ο κόσμος συσπειρώθηκε γύρω από το σωματείο του ή την Ομοσπονδία του. Οι εργαζόμενοι στο παρελθόν ακόμα και όταν συμμετείχαν στην απεργία κατά πλειοψηφία δεν κατέβαιναν στους δρόμους (αξιοποιούσαν αυτές τις μέρες είτε για διάφορες εργασίες τους, είτε να λύσουν εκκρεμότητες που είχαν, είτε να ξεκουραστούν από τον καθημερινό φόρτο). Ήταν μάλλον καταναλωτές απεργιών παρά συμμετοχοί σε μια διαδικασία, εκεί πατούσε σε ένα βαθμό η κυριαρχία της συνδικαλιστικής γραφειοκρατίας. Τον τελευταίο καιρό παρατηρούμε όμως την ορμητική είσοδο της οργανωμένης βάσης στο προσκήνιο. Ο ρόλος των από τα κάτω κάνει άλματα στην απεργιακή έκρηξη του φθινοπώρου. Οι συνελεύσεις που έγιναν στα περισσότερα σωματεία σε ολόκληρη τη χώρα διαφοροποιούν αυτό το ξέσπασμα από προηγούμενες κινητοποιήσεις των 2 τελευταίων ετών. Οι εργαζόμενοι που είχαν όχι μόνο αγωνία και οργή για τα νέα μέτρα, αλλά και άποψη και πρόταση για το τι πρέπει να γίνει και δεν μπορούσαν να την εκφράσουν παρά μόνο στους δίπλα τους ανακάλυψαν ότι δεν είναι οι μόνοι με αυτές τις ανησυχίες, έφθανε να σηκωθεί κάποιος να προτείνει κατάληψη ή απεργία διαρκείας για να πάρει μαζί του όλη τη συνέλευση.

Είναι χαρακτηριστικό ότι η πρώτη κατάληψη ξεσπάει τελείως αυθόρμητα σαν μια κίνηση απλής εργασιακής και ανθρώπινης αξιοπρέπειας. Οι εργαζόμενοι του Υπουργείου Υγείας απαιτούν από τον Λοβέρδο να ζητήσει συγγνώμη για την φραστική του επίθεση στο 1 εκατομμύριο δημοσίων υπαλλήλων που ταλαιπωρούν 10 εκατομμύρια Έλληνες. Όταν η Διοίκηση του συλλόγου του Υπουργείου Υγείας κατορθώνει να κλείσει την κατάληψη μετά από μερικές ημέρες με το επιχείρημα ότι είμαστε μόνοι μας συμβαίνει το εξής καταπληκτικό: τα νέα της κατάληψης περνάνε από τον ένα χώρο στον άλλο σαν μεταδοτικός ιός, και μέχρι να προλάβουν να κλείσουν την κατάληψη στο υγείας, ξεκινάνε κατάληψη μια σειρά άλλα υπουργεία με παρόμοιες διαδικασίες. Με τον ίδιο τρόπο προχωράνε τα πράγματα σε Δήμους,

Νοσοκομεία, ΕΡΤ, παντού στο Δημόσιο. Πέρα από τις συχνές γενικές συνελεύσεις που περιορίζουν τη δυνατότητα της ηγεσίας να κλείνει τον αγώνα, συγκροτούνται σε πολλούς χώρους απεργιακές επιτροπές αγώνα, όπου το πιο μαχητικό κομμάτι των εργαζομένων αναλαμβάνει την οργάνωση του αγώνα, την ενημέρωση, την περιφρούρηση, το μοίρασμα υλικού αλλά και το φρενάρημα των συνδικαλιστικών ηγεσιών. Ένα άλλο σημαντικό στοιχείο είναι ο συντονισμός χώρων και σωματείων, καθοριστικό στοιχείο για την κλιμάκωση του φθινοπώρου. Στους ΟΤΑ υπάρχουν 3 τουλάχιστον μεγάλοι συντονισμοί, ένας από οκτώ σωματεία των βορείων προαστίων (Ν. Ιωνία, Ηράκλειο, Πεύκη, Λυκόβρυση, Φιλαδέλφεια-Χαλκηδόνα, Μαρούσι, Χαλάνδρι), ο δεύτερος από σωματεία της Θεσσαλονίκης και ένας τρίτος, λίγο μικρότερος, από δήμους του Πειραιά (Ρέντη, Ταύρος, Μοσχάτο, Κορυδαλλός). Αυτοί οι συντονισμοί πήραν αποφάσεις, οργάνωσαν καταλήψεις και πίεσαν ασφυκτικά την ΠΟΕ ΟΤΑ. Είναι χαρακτηριστικό ότι στους δρόμους αυτών των δήμων έγιναν μεγάλα τοπικά συλλαλητήρια: Ηράκλειο – Ιωνία πορεία 800 εργαζομένων που πέρασε από σχολεία καλώντας τους μαθητές σε κατάληψη, ανάλογα τοπικά συλλαλητήρια σε Θεσσαλονίκη και Πειραιά. Διοργανώθηκαν τοπικές συναυλίες και συζητήσεις. Ανάλογοι συντονισμοί υπήρχαν από 5 σωματεία της ΠΟΕΔΗΝ (Πειραιάς, Δυτική Αθήνα και μετά ακολούθησε ο άγιος Σάββας, με τα νοσοκομεία του τριγώνου Αμπελοκήπων). Έτσι αναγκάστηκε και η ΠΟΕΔΗΝ να βγει σε απεργία. Επίσης υπήρξε ο συντονισμός των υπό κατάργηση οργανισμών, με εντυπωσιακά αποτελέσματα συμμετοχής αλλά και πανικού από την κυβέρνηση, όταν έσπευσε να εξαιρέσει τους εργαζόμενους του ΗΔΙΚΑ από τις απολύσεις σαν μέσο εκτόνωσης. Είναι χαρακτηριστικό ότι ακόμα και οι διορισμένες ηγεσίες αυτών των οργανισμών δεν τόλμησαν, τουλάχιστον σ' αυτή την περίοδο, να δώσουν καταστάσεις της πρώτης εφεδρείας απολύσεων του χώρου που διοικούσαν.

13. Όλη αυτή η οργάνωση του κόσμου έδωσε τη δυνατότητα να κλιμακώνεται καθημερινά ο αγώνας και να μη μπορεί η κυβέρνηση να ελέγχει πρακτικά τίποτα. Οι στρατιές των χιλιάδων απεργών διαδηλωτών και καταληψιών, ειδικά στους δήμους, είναι ένα τρανταχτό παράδειγμα της δύναμης της εργατικής τάξης και είναι μια υπενθύμιση 1) στους αστούς ποιος μπορεί να τους αντικαταστήσει στη διεύθυνση της κοινωνίας 2) σε υποκαταστατικές αντιλήψεις που υπάρχουν στην αριστερά για το πού είναι η πραγματική δύναμη, η αιχμή του δόρατος για την κοινωνική αλλαγή. Το αποτέλεσμα των κυβερνητικών προσπαθειών να κλείσουν τις καταλήψεις και απεργίες (ΜΑΤ, επιστράτευση, απειλές ιδιωτικοποίησης, ΜΜΕ) ήταν μηδενικό. Η απεργία έκλεισε όταν η οργάνωση της βάσης δεν φάνηκε αρκετή να ξεπεράσει τα όρια της ηγεσίας της, παρά το γεγονός ότι στην Αθήνα 13 σωματεία, 2 από αυτά υπό τον έλεγχο της ΠΑΣΚΕ, τάχθηκαν υπέρ της συνέχισης, έναντι 15 σωματείων που με οριακές πλειοψηφίες τάχθηκαν κατά, με τους μπάτσους έξω από τα αμφιθέατρα να μοιράζουν φύλλα επιστράτευσης γεγονός που διευκόλυνε τη συνδικαλιστική γραφειοκρατία.

14. Αναφορικά με το ζήτημα της συνδικαλιστικής γραφειοκρατίας, αυτό που είδαμε δεν είναι μόνο το ολομέτωπο της κυβερνητικής επίθεσης, αλλά και το γεγονός ότι όλη αυτή η έκρηξη τροφοδοτήθηκε από την ανεπάρκεια των συνδικαλιστικών ηγεσιών, οι οποίες ακόμα και σ' αυτές τις νέες συνθήκες συνέχιζαν και συνεχίζουν να τάζουν εξαιρέσεις και δεσμεύσεις που παίρνουν, αλλά πλέον μόνο στα λόγια από υπουργούς που τρέχουν να κερδίσουν χρόνο. Αυτό δεν δουλεύει και φάνηκε ξεκάθαρα στο ενιαίο μισθολόγιο. Στις 22 Αυγούστου οι τελωνειακοί ανέστειλαν την απεργία που είχαν αποφασίσει, καθώς ο Βενιζέλος βεβαίωσε την εξαίρεσή τους και την υπαγωγή τους σε ευνοϊκό καθεστώς. Αυτή η φόρμουλα εξαίρεσης άρχισε μάλιστα να συζητιέται ανεπίσημα σαν αντικείμενο διαπραγμάτευσης μεταξύ ΑΔΕΔΥ και κυβέρνησης, αλλά μετά τις 16 Σεπτέμβρη και τη συνάντηση του ECOFIN στην Πολωνία οι αυταπάτες καταρρέουν και ανακοινώνονται νέα μέτρα, νέοι φόροι στα ακίνητα, το ενιαίο μισθολόγιο χωρίς εξαιρέσεις, επιτάχυνση των αποκρατικοποιήσεων, εφεδρεία παντού.

15. Η ίδια η Τρόικα είναι εξοργισμένη με τη στάση της κυβέρνησης, δύο χρόνια τώρα ψηφίζει νόμους που αδυνατεί να εφαρμόσει στην πράξη, καθώς τρέχει να συμβιβαστεί, να κερδίσει χρόνο, να φρενάρει, όταν έρχεται αντιμέτωπη με ένα ισχυρό κλάδο (πχ ΠΟΕ-ΟΤΑ, ΓΕΝΟΠ-ΔΕΗ) θέλοντας να αποφύγει μια πολυμέτωπη σύγκρουση με χώρους που βρίσκονται ήδη σε κίνηση. Ο συμβιβασμός του Βενιζέλου στις 22 Αυγούστου είναι ένα τέτοιο παράδειγμα και συμβαίνει τη στιγμή που ξεσπούν οι φοιτητικές καταλήψεις. Οι ιδιωτικοποιήσεις εξακολουθούν να είναι ακόμα στα χαρτιά μήνες τώρα μετά την ψήφιση του εφαρμοστικού νόμου. Η κυβέρνηση, ωστόσο, παρά τις υπαναχωρήσεις και τις υποσχέσεις, δεν μπόρεσε να αποφύγει την οργή του κόσμου. Οι εργαζόμενοι αναγκάστηκαν να κινητοποιηθούν. Απέναντι στη συντηχιακή λογική "να εξαιρεθούμε εμείς" αντέταξαν το "όλοι μαζί να τους διώξουμε", μετατρέποντας τους αγώνες σε καθαρά πολιτικούς. Από το "εξουσιοδοτήστε το ΔΣ" πέρασαν στο "γενική συνέλευση και κατάληψη τώρα". Συνοψίζοντας με την ανακοίνωση των νέων μέτρων η κυβέρνηση ΓΑΠ έκανε απόπειρα να βγει από αυτή τη μέγγνη Τρόικα και εργατικού κινήματος με μια μετωπική επίθεση στους εργαζόμενους. Το μόνο που κατάφερε ήταν να πετύχει μια ακόμα σφοδρή αντεπίθεση που στις αρχές Νοέμβρη κατάφερε να τη γκρεμίσει, δημιουργώντας τη μεγαλύτερη πολιτική κρίση των τελευταίων ετών.
16. Αυτή η νέα κατάσταση δεν σημαίνει ότι οι συνδικαλιστικές ηγεσίες "μας τέλειωσαν", κάθε άλλο. Πολλές από αυτές, ταρακουνημένες από τις εξελίξεις, έτρεχαν να καλύψουν τα κενά, μόλις είδαν ότι ο κόσμος έχει αρχίσει να ξεπερνάει από τα κάτω την απραξία τους, άρχισαν να καλούν απεργίες και μάλιστα πολυήμερες. Αυτό ήταν θετική και όχι αρνητική εξέλιξη, θα ήταν δύσκολο να χαρακτηρίσει κανείς σήμερα την 48ωρη απεργία ΓΣΕΕ – ΑΔΕΔΥ ή την απεργία της ΠΟΕ ΟΤΑ αρνητική. Πρώτον, γιατί σε όλες τις περιπτώσεις οδηγήθηκαν σε αυτές τις αποφάσεις κάτω από την πίεση της βάσης και δεύτερον, γιατί οι απεργίες δεν λειτουργούσαν εκτονωτικά, απεναντίας δημιούργησαν και δημιουργούν νέες εμπειρίες και δυναμική που ενισχύει τη βάση. Κάθε νέο απεργιακό ντεμαράζ που κάνουν οι γραφειοκράτες για να προλάβουν ή να ανακόψουν μια νέα έκρηξη της βάσης λειτουργεί σε βάρος του ελέγχου που έχουν στα συνδικάτα.
17. Οι μέρες του φθινοπώρου έδειξαν και πράγματα που είχαν δεκαετίες να συμβούν. Ο τεχνητός διαχωρισμός ανάμεσα σε εργαζόμενους του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα έσπασε και όχι μόνο στην πανεργατική, αλλά κάθε φορά που ένας κλάδος συναντούσε τον άλλο διαδηλώνοντας στους δρόμους της Αθήνας – ακόμα και το απλό γεγονός ότι ήταν ίσως η μοναδική φορά που ελάχιστοι διαμαρτύρονταν για τους τόνους των σκουπιδιών. Είναι χαρακτηριστικές οι εικόνες από την απεργιακή συγκέντρωση των νοσοκομείων στην Αριστοτέλους που ξεκινάει με την συμμετοχή των απεργών του Υπουργείου Υγείας και την προσχώρηση των μπλοκ των ΟΤΑ, που εκείνη την ώρα έψαχνε τον Καστανίδη για να τον εμποδίσει να δώσει συνέντευξη τύπου κυνηγώντας τον από χώρο σε χώρο. Λίγο αργότερα στην Κλαυθμώνος μπαίνει στην πορεία το μπλοκ των υπό κατάργηση οργανισμών και τέλος στο Σύνταγμα τους υποδέχονται οι απεργοί του ΜΕΤΡΟ. Στο μεταξύ οι απεργοί του υπουργείου Εσωτερικών για συμπάρσταση στους ΟΤΑ αποφασίζουν να μην παραχωρήσουν στον Καστανίδη το Υπουργείο για συνέντευξη τύπου. Το ίδιο και οι καταληψίες της γενικής γραμματείας Ισότητας. Καταφεύγει στην Χαριλάου Τρικούπη, όπου ούτε εκεί καταφέρνει να μιλήσει, προκαλώντας απίστευτο εκνευρισμό στα τηλεοπτικά συνεργεία που στήνουν και ξαναστήνουν τα μηχανήματα. Τελικά καταφεύγει στη Βουλή για να κάνει δηλώσεις κάτω από τα ειρωνικά σχόλια των δημοσιογράφων. Ανάλογες σκηνές επαναλαμβάνονται με ξυλοδαρμούς του Δημάρχου Συκεών σε ημερίδα, με προπηλακισμούς Καμίνη και Μπουτάρη και με κοροϊδίες δημοσιογράφων ακόμα και του Μέγκα και Σκάι στον αλητήριο Κουκουλόπουλο που δήλωνε ότι τα σκουπίδια θα μαζευτούν εντός 2 ημερών, οι καταληψίες θα απολυθούν και οι υπηρεσίες καθαριότητας θα δοθούν σε ιδιώτες, όπως έγινε στην Κοζάνη, προκαλώντας ακόμη και τον δαρμένο από

εξαγριωμένους συμβασιούχους Καμίνη, που του απάντησε: “άλλο Κοζάνη άλλο Λωζάνη κύριε υφυπουργέ” και “αυτά που λες έλα να τα επιβάλεις εδώ που κινδυνεύει η ζωή σου”.

Θα μπορούσαν να γραφούν δεκάδες άλλα περιστατικά που συνέβησαν τις ημέρες των απεργιών, αλλά η περίπτωση των ιδιωτικών συνεργείων καθαριότητας με τα οποία η κυβέρνηση προσπάθησε να σπάσει την απεργία των ΟΤΑ είναι χαρακτηριστική. Μέχρι την ημέρα που τα ΜΑΤ άνοιξαν την χωματερή γύρω στους 5 χιλιάδες τόνους έμπαιναν στην Φυλή καθημερινά από αυτοκίνητα προσωπικού ασφαλείας, απόλυτα ελεγχόμενα από απεργιακές επιτροπές και σωματεία με σφραγίδα εξαίρεσης (μάζευαν σκουπίδια από νοσοκομεία, σχολεία, λαικές). Από την ημέρα που άνοιξε η χωματερή καθημερινά έμπαιναν μόνο 300 τόνοι κατά μέσο όρο από ιδιωτικά αυτοκίνητα, καθόσον τότε δεν έβγαιναν ούτε αυτοκίνητα προσωπικού ασφαλείας των Δήμων. Αρκετά αυτοκίνητα πυρπολήθηκαν από απεργούς προκαλώντας τρόμο στις ιδιωτικές εταιρίες που δίστασαν να βάλουν τα αυτοκίνητά τους σε κίνδυνο. Η Πακιστανική κοινότητα και η Ένωση Αφγανών έβγαλαν ανακοινώσεις που καλούσαν τα μέλη τους να μη συμμετάσχουν στην απεργοσπασία των ιδιωτικών συνεργείων και πράγματι πολλοί λίγοι από τις αναφερόμενες κοινότητες εργάστηκαν. Η ΠΟΕ-ΟΤΑ στο δελτίο τύπου στις 19/10 ευχαριστεί την ένωση μεταναστών εργατών για τον ρόλο που έπαιξαν να μπλοκάρουν τα ιδιωτικά συνεργεία. Την άλλη μέρα οι ίδιοι οι μετανάστες με τις ενώσεις τους θα συμμετάσχουν στη 48ωρη δίπλα στο μπλοκ της ΠΟΕ-ΟΤΑ. Ο κρατικός μηχανισμός όχι απλώς δεν λειτουργούσε, αλλά είχε μπλοκαριστεί. Οι καταληψίες του υπουργείου Εσωτερικών εμπόδισαν τα φύλλα επιστράτευσης των απεργών. Τελικά έφτασαν στους απεργούς μετά από 2 εβδομάδες! Επίσης, η δικαστική απόφαση για να βγει η απεργία της ΠΟΕ ΟΤΑ παράνομη και καταχρηστική τελικά έγινε δυνατό να παρθεί μόλις 20 λεπτά πριν την έναρξη της 48ωρης, μετά από συνεχόμενες παραιτήσεις δικαστών και με τεράστια μπλοκ στα δικαστήρια.

18. Η απόφαση της ΓΕΝΟΠ ΔΕΗ να εμποδίσει στην πράξη την έκδοση λογαριασμών και αργότερα το κόψιμο του ρεύματος σε ποιον δεν πληρώσει το χαράτσι, το μπλοκάρισμα της εφεδρείας, η απόφαση της συνέλευσης των καταληψιών της ΕΛΣΤΑΤ να μη παραδώσει τα στοιχεία ελλείμματος στην Τρόικα, η αδυναμία κατάθεσης του προϋπολογισμού τον Οκτώβρη, το κράτημα των κλειδιών των αυτοκινήτων καθαριότητας των Δήμων από τις απεργιακές επιτροπές, η κατάληψη του Υπουργείου Οικονομικών φανερώνουν ότι επήλθαν ρήγματα στην πολιτική και κοινωνική συνείδηση των εργαζόμενων και αποκτήθηκαν εμπειρίες που είναι απαραίτητες για τη συνέχιση του αγώνα. Οι από πάνω δεν μπορούν και οι από κάτω δεν θέλουν.

19. Ωριμάζει για τους εργαζόμενους η ιδέα ότι πρέπει να πάρουν τις τύχες τους στα δικά τους χέρια, ο εργατικός έλεγχος φαίνεται πολύ πιο ρεαλιστικός τώρα από ό,τι πριν τις απεργίες και καταλήψεις, τουλάχιστον για τον Δημόσιο Τομέα. Οι νοσοκομειακοί ιατροί του Κιλκίς λίγο πριν την 18/10 και η επιτροπή κατάληψης του νοσοκομείου Μυτιλήνης σε ανακοινώσεις τους δηλώνουν ότι είναι αποφασισμένοι να λειτουργήσουν τα νοσοκομεία με την στήριξη των τοπικών κοινωνιών και ότι θα τα διαχειριστούν αυτοί που τόσα χρόνια τα στηρίζουν με την εργασία τους.

Είναι γεγονός ότι τέτοιες εμπειρίες δεν υπήρξαν στον ιδιωτικό τομέα, καθόσον οι εργαζόμενοι ξεκινούν από χαμηλότερο επίπεδο οργάνωσης και συνδικαλισμού, χωρίς να υπολογίσουμε τον φόβο και την ανασφάλεια που η ανεργία επιτείνει. Είναι άλλωστε χαρακτηριστικό ότι στον ιδιωτικό τομέα μόνο το 16% είναι συνδικαλισμένο. Παρ' όλα αυτά το ζήτημα του εργατικού ελέγχου θα τεθεί επί τάπητος στη περίοδο που έρχεται. Υπάρχει η απάντηση στο ερώτημα ποιος θα υλοποιήσει την παύση πληρωμών και την εθνικοποίηση των τραπεζών - άλλωστε για να επιβιώσουμε είναι ανάγκη να προγραμματίσουμε διαφορετικά την κοινωνία μας.

20. Οποιαδήποτε προοδευτική κυβερνητική διαχείριση της κρίσης από την αριστερά μόνο απογοήτευση και αποπροσανατολισμό στους εργαζόμενους θα φέρει. Οι αντιφάσεις του

καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής στα επόμενα χρόνια δεν θα αμβλυνθούν απεναντίας θα οξυνθούν ακόμα περισσότερο. Είναι επόμενο πως η επίθεση θα ενταθεί προσεχώς, το ίδιο θα συμβεί και με τους αγώνες, παρά το αρχικό μούδιασμα από τη νέα κυβέρνηση Παπαδήμου. Το κίνημα και οι εμπειρίες του είναι εδώ, ήδη έχουμε την εισβολή του κόσμου στα Δημοτικά συμβούλια για τα χαράτσια της ΔΕΗ. Ο χειμώνας που έρχεται είναι δύσκολος όχι μόνο για τους εργαζόμενους, αλλά και για την φαιο-πρασίνο-μπλέ κυβέρνηση. Το καθήκον μας όμως δεν είναι να απαντάμε μόνο σε ερωτήσεις, αλλά πώς θα οργανώσουμε τις επόμενες μάχες που θα δώσουμε. Κάθε μάχη που κερδίζεται είναι ένα βήμα πιο κοντά στη βίαιη εισβολή των μαζών στο ιστορικό προσκήνιο.